СТОУН КОМПЮТЪРС АД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА И
ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2016 година

СТОУН КОМПЮТЪРС АД
СЪДЪРЖАНИЕ

Обща информация i
Доклад за дейността ii
Доклад на независимия одитор до акционерите на „Стоун Компютърс" АД 1
Индивидуален отчет за всеобхватния доход 5
Индивидуален баланс 6
Индивидуален отчет за промените в собствения капитал 7
Индивидуален отчет за паричните потоци 8
Пояснителни бележки .....

1. Корпоративна информация 10
2.1 База за изготвяне 10
2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики 11
2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания 25
3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения 27
4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано 30
5. Приходи и разходи 33
6. Данък върху доходите 36
7. Инвестиционни имоти 38
8. Имоти, машини и съоръжения 40
9. Нематериални дълготрайни активи 41
10. Инвестиции в дъщерни предприятия и съвместни дейности 42
11. Материални запаси 43
12. Търговски и други вземания 43
13. Платени аванси 44
14. Парични средства и парични еквиваленти 45
15. Основен капитал и резерви 45
16. Лихвоносни заеми и привлечени средства 46
17. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране 48
18. Търговски и други задължения 49
19. Правителствени дарения 50
20. Оповестяване на свързани лица 50
21. Разпределени дивиденти 53
22. Ангажименти и условни задължения 53
23. Цели и политика за управление на финансовия риск 55
24. Справедлива стойност на финансови инструменти 59
25. Оценяване на справедлива стойност 60
26. Рекласификация и преизчисления на сравнителната информация. 60
27. Събития след отчетната дата 64

СЪВЕТ НА ДИРЕКТОРИТЕ
Светлин Здравчов Николов – Изпълнителен директор
Бойка Иванова Бончева – Председател
Александър Георгиев Аврамов - Член

СЕДАЛИЩЕ И АДРЕС НА УПРАВЛЕНИЕ
София 1172, България
ул. "Апостол Карамитев" № 2

ПРАВЕН КОНСУЛТАНТ
Стефан Стоянов Георгиев

ОДИТОР
Ърнст и Янг Одит ООД
Полиграфия офис център
бул. „Цариградско шосе" 47А, ет.4
София 1124, България

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Ръководството представя своя годишен доклад и годишния индивидуален финансов отчет към 31 декември 2016 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз. Този финансов отчет е одитиран от Ърнст и Янг Одит ООД.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

Описание на основната дейност

„Стоун компютърс"АД е акционерно дружество, регистрирано през 1995 г. с решение 8934/1995 г. на СГС и капитал от 50 хил. лв.

Със съдебно решение от 10.08.2005 г. е вписано увеличение на капитала на 225 хил. лв.

Политиката на компанията е да работи неотклонно за постигането на стратегическите цели на клиентите си чрез удовлетворяване на специфичните им изисквания, прилагайки най-новата техника и технологии в съответствие с международните стандарти, така че да отговори адекватно на нуждите на клиентите, предлагайки им успешни решения за техния бизнес.

Основните предимства на „Стоун Компютърс" са:

- Висококвалифициран човешки ресурс, който в сектора е най-важният актив на всяка компания;
- Висококачествени услуги с добавена стойност, която служи за разграничител от конкуренцията;
- Познаване на бизнеса на клиентите, техните проблеми и ИТ нужди – т.нар. вертикална експертиза;
- Обширно портфолио от ИТ продукти, което позволява изграждане на цялостно решение на всяка нужда на клиента – от консултиране, през доставка, до пускане в експлоатация и поддръжка;
- Реализирани уникални за България проекти и получени референции от доволни клиенти;
- Балансиран брой на партньорствата с доставчици и изградени честни и лоялни отношения с тях, които гарантират успешно завършване на проектите в указания срок, според предварителната спецификация и в рамките на първоначално планираната сума;
- Предоставяне на поддръжка от най-високо ниво с фиксирано време за реакция и отстраняване на проблем при клиенти;
- Отлична репутация на фирмата, както и стабилно финансово състояние;
- Наличието на дистрибуторска мрежа за облачни услуги гарантира добро покритие в цялата страна;
- Стоун компютърс е единствената компания в България, която предлага всичките три типа облачни услуги – инфраструктура като услуга, платформа като услуга, софтуер като услуга;
- Стоун компютърс е устойчива, заради различният тип клиенти, които има – големи корпоративни клиенти от финансовия и телеком сектор, проекти по обществени поръчки за държавни структури, малки и средни предприятия от всички индустрии с месечен абонамент за облачни услуги.

Информация по реда на чл. 187д и 247 от Търговския закон

През 2016 г. няма регистрирана промяна в акционерния състав. Към 31.12.2016 г. капиталът на Дружеството е разпределен както следва:

1.. Веселин Петков Димитров – 40% от акциите;
2. Александър Георгиев Аврамов – 60 % от акциите.

През 2016 г. няма провеждани извънредни Общи събрания на акционерите.

Управление

Съгласно действащия Търговски закон в България, към 31 декември 2016 г., „Стоун Компютърс" АД е акционерно дружество с едностепенна система на управление.

Към 31 декември 2016 г., Съветът на директорите се състои от следните членове:

1. Бойка Иванова Бончева – Председател;
2. Светлин Здравчов Николов – Член;
3. Александър Георгиев Аврамов – Изпълнителен директор;

На проведеното редовно Общо събрание на акционерите на 30.06.2016 г. Дона Денева Димитрова е освободена от Съвета на директорите. Новият член на съвета на директорите, избран на същото Общо събрание е Светлин Здравчево Николов с мандат от 5 години.

- Общият размер на възнагражденията, получени от членовете на Съвета на директорите в „Стоун Компютърс" АД, през годината е 174 хил. лв.

  Членовете на Съвета на директорите придобиват акции и облигации на дружеството съгласно общите изисквания на ТЗ.

- Членовете на Съвета на директорите не участват в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници.
- Членове на Съвета на директорите, притежаващи повече от 25 на сто от капитала на друго дружество:
  - Бойка Иванова Бончева: 50 % от капитала на „ИНЖЕНЕРИНГСЕРВИЗ-СОФИЯ" ООД, ЕИК 010651178
  - Александър Георгиев Аврамов: 50 % от капитала на „ЕМ ПИ ЕЙ ИНОВЕЙШЪНС" ООД, ЕИК 202853771
- Членове на Съвета на директорите, участващи в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:
  - Бойка Иванова Бончева:
    - Член на УС на СДРУЖЕНИЕ "НАЦИОНАЛНА АСОЦИАЦИЯ НА ДЕТСКИТЕ ЛЕТНИ СЕЛИЩА", ЕИК 831368168;
  - Александър Георгиев Аврамов:
    - Управител на на „ЕМ ПИ ЕЙ ИНОВЕЙШЪНС" ООД, ЕИК 202853771
  - Светлин Здравчов Николов
    - Член на УС на СДРУЖЕНИЕ „ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА РАЗЛИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ „УМАИ", ЕИК 131191031

- През годината, дружеството не е сключвало договори по чл. 240 б от ТЗ.

Клонове

Дружеството няма клонове извън мястото на управление. Управлението и дейността на Дружеството се извършва от мястото на регистрация – гр. София.

Резултати за текущия период

През изминалата година сред основните приоритети на дружеството бяха:

Направление 1: Увеличаване на приходите

- Увеличаване на продажбите чрез привличане на нови клиенти за облачни услуги;
- Увеличаване на продажбите чрез развиване на текущите клиенти в направлението системна интеграция, както и увеличаване на договорите за облачни услуги;
- Увеличаване на приходите от реализирани проекти по обществени поръчки и участие в проекти, финансирани от Европейските структурни фондове.

Направление 2: Поддържане и засилване на конкурентното предимство

- Ресертифициране на интегрирана система за управление на качеството и управление на информационната сигурност, покриваща едновременно стандартите ISO 9001:2008 и ISO/IEC 27001:2013;
- Развитие и пускане на пазара на нови облачни услуги от софтуерното портфолио и системи за бизнес анализи (BI решения);
- Инвестиране в човешкия капитал чрез обучение и сертификации.
- Проучване на технологии за автоматизиране на управлението на публичен облак като възможен елемент за оптимизиране на себестойността на предлаганите услуги.

Направление 3: Вътрешнофирмена оптимизация

- Изграждане на нова организационна структура, която да интегрира новата роля на фирмата като доставчик на услуги, както и дейността по системна интеграция и управление на проекти;
- Оптимизиране на процесите с цел подобряване на конкурентоспособността и доразвиване на внедрената през 2012 г. информационна система за вътрешнофирмено управление и планиране на фирмените ресурси ERP Microsoft NAV;

  Строителството на собствена административна сграда в София, върху закупен през 2008 г. терен

Направление 4: Стратегическо развиване на пазара на облачни услуги у нас

- Фокусиране върху развитието на публичните облачни услуги.
- Изграждане на частни облаци за банковия, застрахователния, телекомуникационния сектор и други

Направление 5: Човешки ресурси

- Организиран е цялостен процес по обучение на персонала по критериите и изискванията за сертификати, осигуряващи съответния партньорски статус към основните доставчици. Изготвена е програма за провеждане на встъпително обучение на служителите. Организират се и се координират външни обучения за служители, следят се текущите сертификати на служителите в компанията.
- По отношение на възнагражденията и придобивките беше запазен социалния пакет, предлаган от фирмата – изплащане на средства за транспорт и осигуряване на възможност за спорт и възстановяване на служителите, бонуси и допълнителни възнаграждения, както и обеден кетъринг.

През 2016 г. Стоун Компютърс АД отчита приходи в размер на 15,936 хил. лв., които са с 4.207 хил. лв. по-високи от отчетените през 2015 г. 11,729 хил. лв. Това се дължи основно на смяна на модела на бизнес на Дружеството, а именно преминаване от проектно-ориентиран бизнес към бизнес с постоянни периодични постъпления (клауд услуги, управляеми услуги , техническа поддръжка и др.). Дружеството отчита нетна печалба през 2016 г. е в размер на 1,309 хил. лв. в сравнение с отчетената през 2015 г. нетна загуба в размер на 8,606 хил. лв.

Финансови инструменти и риск

Осъществявайки дейността си, Дружеството е изложено на следните финансови рискове: пазарен риск, валутен риск, лихвен риск , кредитен риск и ликвиден риск/риск на паричните потоци. Програмата на Дружеството за цялостно управление на риска има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на Дружеството.

Дружеството осъществява дейността си в Република България. Основните транзакции са в български лева и евро. Поради факта, че е налице фиксиран курс на български лев към евро, Дружеството е изложено на минимален валутен риск от промяната на курса на български лев към евро.

Дружеството осъщестява незначителни транзакции в щатски долари – продажби на стоки и услуги и покупки на стоки. В резултат на това, то е изложено на валутен риск по отношение на промените във валутния курс лв./щ. д. С цел минимизиране на валутния риск, произтичащ от доларовите позиции, Дружеството регулярно следи движението на валутния курс, за да се предприемат адекватни действия.

Дружеството притежава значителни по размери лихвоносни финансови пасиви и по тази причина е изложено на рискове от промяна на лихвените нива. Преобладаващата част от финансовите пасиви са с плаващи лихвени проценти. Към датата на настоящия финансов отчет финансовите пасиви са на стойност 11,485 хил.лв. Финансовите пасиви с променлив лихвен процент излагат Дружеството на риск от промяна на паричните потоци в следствие на промени в лихените нива.

Дружеството има разработена и внедрена политика, която гарантира, че продажбите се извършват на клиенти с подходяща кредитна история и репутация.

Предпазливото управление на ликвидния риск предполага поддържане на на достатъчно количество парични средства и възможности за допълнително финансиране с кредити.

Поради динамиката на основните бизнес процеси, Дружеството има за цел да поддържа гавкавост във финансирането.

За допълнителна информация виж бележка 16 и бележка 23.

Дружеството управлява активно и адекватно паричните си потоци, ценовия, кредитния, ликвидния и лихвен риск, отчитайки спецификата и динамиката на българската, а така също и на глобалната икономическа среда. Ръководството следи пряко тенденциите по отношение на промените. Политиката на Дружеството е да сключва договори, както с доставчици, така и с крайни клиенти, по такъв начин, че да уговори условия, чрез които да минимизира финансовия риск.

Политика по опазване на околната среда

Дружеството е вносител на електронно оборудване и се съобразява с всички законови изисквания по опазване на околната среда. В политиката по опазване на околната среда са ангажирани служителите на компанията да следват ръководните принципи в управлението на всички важни екологични аспекти на бизнес операциите, за да се осигури съвместимост между стопанската инициатива и изискванията за опазване на околната среда.

Социална политика

Към 31 декември 2016 г. Дружеството има 74 служители наети по трудов договор. Брутният размер на начислените работни заплати и осигуровки пред годината е 2,737 хил.лв.

Действия в областта на научно-изследователската и развойната дейност
Дружеството не осъществява дейности в областта на научно изследователската и развойната дейност

Дивиденти и разпределение на печалбата

През 2016 г. не са разпределени дивиденти от неразпределената печалба към 31 декември 2015 г., съгласно решение на Общото събрание на акционерите от 30.06.2016 г.

Структура на основния капитал

Акционери	Участие	Брой акции	Номинална стойност
Веселин Петков Димитров	40%	90,000	90.0 хил. лв.
Александър Георгиев Аврамов	60%	135,000	135.0 хил. лв.

Инвестиции

Към 31 декември 2016 г. Стоун Компютърс АД има 100% участие в:

- „Стоун Компютърс" ДООЕЛ увоз-извоз, Скопие, Македония.

ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Ръководството си е поставило следните основни направления и бизнес цели, които да бъдат постигнати през 2017 г.:

Направление 1: Увеличаване на пазарния дял

- Затвърждаване на позициите в настоящи клиенти чрез развиване на познанията на Стоун за самите индустрии и иницииране на нови ИТ проекти за подобряване на конкурентното предимство на клиента;
- Увеличаване на обема на продажбите чрез активно привличане на нови клиенти;
- Разширяване на портфолиото от предлаганите от Дружеството услуги;
- Промяна в портфолиото от вендори във връзка с предлаганите нови услуги, отразяващи новите търсения на клиентите, което ще доведе до реализиране на иновативни решения на атрактивни цени и с бърза реакция.

Направление 2: Поддържане и засилване на конкурентното предимство

- Разширяване на портфолиото от услуги за системна интеграция с развиване на консултантски услуги за миграция към облачни услуги – в публичен или частен облак с цел запълване на идентифицираната свободна пазарна ниша в момента;
- Внедряване на единна платформа за управление на облака (CMP, или Cloud Management Platform), която да предлага функционалността за „самообслужване" на клиентите на облачната услуга инфраструктура като услуга, която ще подобри бързината на услугата и удовлетвореността на клиентите;
- Предлагане на решения за управление на мобилни устройства, приложения и данни (MDM решения), с цел повишаване на продуктивността, осигуряване на достъп до корпоративна информация и повишаване на сигурността при управление на огромен набор от технологии и данни;
- Представяне на хибридни инфраструктурни решения, съчетаващи предимствата на облачните услуги и инфраструктура, локализирана при клиентите, при което решения се постига консолидация на традиционните компютърни ресурси в едно цяло;
- Развитие на портфолиото за BI решения.

Направление 3: Вътрешнофирмена оптимизация

- Оптимизиране на бизнес процесите с цел бързо реализиране на пакетни решения на конкурентни цени;
- Развиване на софтуерното портфолио и увеличаване на продажбите на софтуер, по-специално за бизнес аналитики;
- Внедряване на система за управление на клиентските взаимоотношения (CRM) с цел подобряване на маркетинговите стратегии и създаване на по-тесни контакти с клиентите и партньорите.

Направление 4: Стратегическо развиване на пазара на облачни услуги у нас

- Развитие на партньорската програма с независими доставчици на софтуер (ISV) у нас с цел натрупване на пазарен дял на пазара на облачни услуги от тип софтуер като услуга (SaaS);
- Оптимизиране на себестойността на облачните услуги с цел да бъдат достъпни за по-широк кръг малки и средни клиенти и натрупване на клиентска база.

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2016 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

Събития след датата, на която е съставен финансовия отчет

През февруари 2017 г. Дружеството сключва пет годишни договори за за наем на инвестиционни имоти с което е постигната заетост на отдаваните площи от 98 %.

През март 2017 г. изпълнителният директор г-н Александър Аврамов е освободен от поста си по негово желание. Дружеството няма ангажименти за изплащане на компенсации, обезщетения и възнаграждения във връзка с освобождаването на г-н Александър Аврамов.

През март 2017 г. Съветът на директорите на Дружеството избира за изпълнителен директор Светлин Здравчов Николов.

След датата на отчетния период Дружеството предоговаря с основната си банка кредитор сроковете и условията на действащите договори за кредити. Договорен е нов кредит за довършителни работи в инвестиционен имот, собственост на Дружеството.

С цел покриване на временна необходимост от парични средства е получен лихвен заем от акционер в Дружеството в размер на 400 хил. лв. със срок от 1 година от датата на получаване.

През април 2017 г. в резултат на трансфери на акции от г-н Александър Георгиев Аврамов и от г-н Веселин Петков Димитров на г-н Любомир Христов Шейтанов капиталовата структура на Дружеството придобива следното разпределение.:

Акционери	Участие	Брой акции	Номинална стойност
Веселин Петков Димитров	33.33%	75,000	75.0 хил. лв.
Любомир Христов Шейтанов	66.67%	150,000	150.0 хил. лв.

СТОУН КОМПЮТЪРС АД София

Светлин Здравчов Николов
Изпълнителен директор
Стоун Компютърс АД
гр. София
03 април 2017 г.

Building a better working world

Ърнст и Янг Одит ООД
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
София 1124

Централа: +359 2 81 77 100
Факс: +359 2 81 77 111
ey.com

Доклад на независимия одитор

До акционерите

На „Стоун Компютърс" АД

Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения индивидуален финансов отчет на „Стоун Компютърс" АД („Дружеството"), включващ индивидуален баланс към 31 декември 2016 година, индивидуален отчет за всеобхватния доход, индивидуален отчет за промените в собствения капитал и индивидуален отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни бележки към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2016 година и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет". Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Building a better working world

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и представянето на този индивидуален финансов отчет, който дава вярна и честна представа, в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Building a better working world

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

— идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
— получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
— оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
— достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
— оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Building a better working world

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него", по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България- Институт на дипломираните експерт счетоводители (ИДЕС), издадени на 29 ноември 2016 година / утвърдени от нейния Управителен съвет на 29 ноември 2016 година. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет.
б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит" ООД:

Николай Гърнев
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

25 април 2017 година
гр. София, България

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 108 ЪРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

СТОУН КОМПЮТЪРС АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

	Бележки	2016	2015
			Преизчислен*
		хил. лв.	*хил. лв.*
Приходи от продажби	5.1	14,015	11,560
Други приходи	5.2	1,921	169
Отчетна стойност на продадените стоки		(5,671)	(4,330)
Разходи за материали	5.3	(270)	(248)
Разходи за външни услуги	5.4	(3,514)	(4,806)
Разходи за амортизация	7,8,9	(1,406)	(1,382)
Разходи за възнаграждения	5.5	(2,780)	(2,875)
Разходи за социални осигуровки	5.6	(315)	(308)
Разходи от обезценка на инвестиционни имоти	7	-	(2,006)
Други разходи	5.7	(119)	(340)
Оперативна печалба/(загуба)		**1,861**	**(4,566)**
Финансови разходи	5.8	(521)	(4,891)
Финансови приходи	5.9	32	160
Печалба/(загуба) преди данъци		**1,372**	**(9,297)**
(Разход)/приход за данък върху доходите	6	(63)	691
Печалба/(загуба) за годината		**1,309**	**(8,606)**
Друг всеобхватен доход			
Друг всеобхватен доход, подлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди			
Нетна печалба от преоценка на други краткосрочни финансови пасиви		-	95
Ефект от данък върху доходите		-	(9)
Общо всеобхватен доход		**-**	**86**
Общо всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		**1,309**	**(8,520)**
Печалба/Загуба на акция - лева		5.82	(38.25)

*Някои от сумите, показани тук не съответстват на финансовите отчети от 2015 г., тъй като отразяват корекции, подробно описани в Пояснителна бележка 26.

Светлин Здравчов Николов
Изпълнителен директор

Деляна Иванова Горанова
Главен счетоводител

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад от 25.04.2017 г.
Ернст и Янг Одит ООД
Управител и регистриран одитор

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 03 април 2017 г.
Пояснителните бележки от страница 10 до страница 64 са неразделна част от финансовия отчет.

СТОУН КОМПЮТЪРС АД
ИНДИВИДУАЛЕН БАЛАНС
Към 31 декември 2016 г

	Бележки	2016	2015
			Преизчислен*
		хил. лв	*хил. лв*
АКТИВИ			
Дълготрайни активи			
Инвестиционни имоти	7	15,962	14,789
Имоти, машини и съоръжения	8	2,530	2,986
Нематериални активи	9	1,056	299
Инвестиции в дъщерни предприятия	10	10	10
Търговски и други вземания	12	347	470
Платени аванси	13	2	41
Вземания от свързани лица	20	5	-
Отсрочени данъчни активи	6	115	178
		20,027	**18,773**
Краткотрайни активи			
Материални запаси	11	1,063	544
Търговски и други вземания	12	1,525	1,819
Платени аванси	13	426	505
Вземания от свързани лица	20	119	117
Вземания за данък върху дохода		10	10
Парични средства и парични еквиваленти	14	1,106	1,527
		4,249	**4,522**
ОБЩО АКТИВИ		**24,276**	**23,295**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Основен капитал	15.1	225	225
Законови резерви	15.2	46	46
Други резерви	15.3	13,282	13,282
Непокрита загуба		(3,958)	(5,267)
		9,595	**8,286**
Дългосрочни пасиви			
Доходи на персонала при пенсиониране	17	15	11
Лихвоносни заеми и привлечени средства	16	4,929	6,719
Търговски и други задължения	18	81	79
Получени аванси за стоки и услуги		88	168
Задължения по финансов лизинг	22	177	114
		5,290	**7,091**
Краткосрочни пасиви			
Лихвоносни заеми и привлечени средства	16	4,242	3,938
Търговски и други задължения	18	4,141	2,792
Получени аванси за стоки и услуги		808	1,023
Задължения към свързани лица	20	92	92
Задължения по финансов лизинг	22	108	72
Правителствени дарения	19	-	1
		9,391	**7,918**
Общо пасиви		**14,681**	**15,009**
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		**24,276**	**23,295**

*Някои от сумите, показани тук не съответстват на финансовите отчети от 2015 г. тъй като отразяват корекции, подробно описани в Пояснителна бележка 26.

Светлин Здравчов Николов
Изпълнителен директор

Деляна Иванова Горанова
Главен счетоводител

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 03 април 2017 г.
Пояснителните бележки от страница 10 до страница 64 са неразделна част от финансовия отчет.

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад с дата: 25-04-2017
„Ърнст и Янг Одит„ ООД
Управител и регистриран одитор:

СТОУН КОМПЮТЪРС АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

	Основен капитал (Бележка 15.1)	Законови резерви (Бележка 15.2)	Други резерви (Бележка 15.3)	Неразпределена печалба/Непокрита загуба	Общо
	хил. лв.	*хил. лв.*	*хил. лв.*	*хил. лв.*	*хил. лв.*
На 1 януари 2015	**225**	**46**	**13,282**	**3,253**	**16,806**
Загуба за за годината, отчетена в индивидуалния финансов отчет за 2015 г.	-	-	-	(6,600)	(6,600)
Коркция на грешка (Бележка 26)				(2,006)	(2,006)
Преизчислена загуба за периода				(8,606)	(8,606)
Друг всеобхватен доход	-	-	-	86	86
Общо всеобхватен доход	-	-	-	(8,520)	(8,520)
На 31 декември 2015 г.(преизчислен)*	**225**	**46**	**13,282**	**(5,267)**	**8,286**
На 1 януари 2016 г.	**225**	**46**	**13,282**	**(5,267)**	**8,286**
Печалба за годината	-	-	-	1,309	1,309
Друг всеобхватен доход	-	-	-	-	-
Общо всеобхватен доход	-	-	-	1,309	1,309
На 31 декември 2016 г.	**225**	**46**	**13,282**	**(3,958)**	**9,595**

*Някои от сумите, показани тук не съответстват на финансовите отчети от 2015 г., тъй като отразяват корекции, подробно описани в Пояснителна бележка 26.

Светлин Здравчов Николов
Изпълнителен директор

"СТОУН КОМПЮ" АД * София * РБС

Деляна Иванова Горанова
Главен счетоводител

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 108 ЕРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 25 април 2017
„Ърнст и Янг Одит" ООД
Управител и регистриран одитор:

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 25 април 2017 г.
Пояснителните бележки от страница 10 до страница 64 са неразделна част от финансовия отчет.

СТОУН КОМПЮТЪРС АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

	Бележки	2016	2015
			Преизчислен*
		хил. лв.	*хил. лв.*
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ			
Печалба/ (загуба) преди данъци		**1,372**	**(9,297)**
Корекции за равнение на печалбата преди данъци с нетните парични потоци			
Непарични:			
Амортизация на инвестиционни имоти	7	180	-
Амортизация на имоти, машини и съоръжения	8	1,116	1,301
Амортизация на нематериални дълготрайни активи	9	110	81
Печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения	5.2	(913)	(18)
Загуба от продажба на други краткосрочни финансови инструменти	5.9	-	1,396
Изменение в провизиите за неизползвани отпуски и за пенсиониране		(17)	(2)
Промяна в справедливата стойност на други краткосрочни финансови инструменти		-	2,460
Печалба/(загуба) от обезценка на инвестиционни имоти	7	(744)	2,006
Приход от правителствени дарения	5.2	(1)	(1)
Приходи от лихви	5.9	(32)	(77)
Разходи за лихви	5.8	425	237
Корекции в оборотния капитал:			
Увеличение на материалните запаси		(519)	(67)
Намаление на търговските и други вземания		417	2,915
Намаление на платените аванси		118	253
Увеличение /(Намаление) на търговските и други задължения		1,363	(941)
Намаление /(Увеличение) на получени аванси		(295)	231
Изменение на блокирани парични средства		1	-
Получени лихви		32	77
Платени лихви		(416)	(479)
Получени дивиденти	5.9	-	71
Платени комисионни	5.8	-	(390)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		**2,197**	**(244)**
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ			
Покупка на инвестиционни имоти		(609)	(1,335)
Покупка на имоти, машини и съоръжения		(634)	(424)
Покупка на нематериални дълготрайни активи		(867)	(120)
Предоставени заеми		(19)	(410)
Постъпления от заеми		12	404
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения		1,108	39
Постъпления от продажба на други краткосрочни финансови инструменти		-	2,513
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		**(1,009)**	**667**

Продължава на стр. 9

Светлин Здравчов Николов
Изпълнителен директор

Деляна Иванова Горанова
Главен счетоводител

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 03 април 2017 г.
Пояснителните бележки от страница 10 до страница 64 са неразделна част от финансовия отчет.

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО Ernst & Young Одит ООД София Рег. № 108

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: EY 25-04-2017 „Ърнст и Янг Одит" ООД Управител и регистриран одитор

СТОУН КОМПЮТЪРС АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Продължава от стр.8

ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	Бележки	2016	2015 Преизчислен*
Постъпления от привлечени средства		6,858	3,409
Изплащане на привлечени средства		(8,344)	(2,568)
Изплащане на задължения по финансов лизинг		(122)	(77)
Нетни парични потоци от финансова дейност		**(1,608)**	**764**
Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти		**(420)**	**1,187**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	14	**1,526**	**339**
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	14	**1,106**	**1,526**

*Някои от сумите, показани тук не съответстват на финансовите отчети от 2015 г., тъй като отразяват корекции, подробно описани в Пояснителна бележка 26.

Светлин Здравчов Николов
Изпълнителен директор

Деляна Иванова Горанова
Главен счетоводител

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО "ЕРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД" София Рег. № 108

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 25-04-2017 „Ърнст и Янг Одит„ ООД Управител и регистриран одитор:

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 03 април 2017 г.
Пояснителните бележки от страница 10 до страница 64 са неразделна част от финансовия отчет.

1. Корпоративна информация

Индивидуалният финансов отчет на „Стоун Компютърс" АД („Дружеството") за годината, приключваща на 31 декември 2016 г., е одобрен за издаване съгласно решение на Съвета на Директорите от 03 април 2017 г.

Стоун Компютърс АД е акционерно дружество, учредено с решение № 1 от 1 юни 1995 г. на Софийски градски съд с ЕИК 121442617, със седалище гр. София, област, София-град, България. Финансовата година на Дружеството приключва на 31 декември.

Ръководството на Дружеството включва неговия Съвет на Директорите.

Основната дейност на Дружеството включва осигуряването на експертни услуги, в областта на информационните технологии.

Към 31 декември 2016 г., акционерите в Дружеството са:
- Веселин Петков Димитров – 40 % – 90.0 хил. лв.,
- Александър Георгиев Аврамов – 60 % - 135.0 хил. лв.

2.1 База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на база историческа цена, с изключение на деривативните финансови инструменти, които се отчитат по справедлива стойност.

Финансовият отчет е представен в български лева и всички показатели са закръглени до най-близките хиляда български лева (хил. лв.), освен ако е упоменато друго.

Изявление за съответствие

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз („МСФО, приети от ЕС"). Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС" по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

Този финансов отчет е индивидуалният отчет на Стоун Компютърс АД, където инвестициите в дъщерно предприятие са представени по цена на придобиване.

Съгласно изискванията на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и Закона за счетоводството, Стоун Компютърс АД следва да изготви и представи консолидиран финансов отчет. Отделно от индивидуалния финансов отчет, Дружеството изготвя и представя и консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приети в ЕС, за годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Действащо предприятие

Въпреки реализираните оперативни загуби през предходните две финансови години, през 2016 г. Дружеството отбелязва оперативна печалба в размер на 1,861 хил. лв. Финансовите отчети на Дружеството бяха изготвени на базата на принципа на действащо предприятие към 31 декември 2016 г., както и на разбирането, че то ще бъде такова към момента на публикуването им. Ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие в обозримо бъдеще и е определило, че предположението за действащо предприятие е валидно за озготвянето на настоящия отчет, основаващи се на основни анализи.
Дружеството приключва 2016 г. с положителен финансов резултат преди облагане с данъци на стойност от 1,372 хил. лв. в сравнение с отрицателния финансов резултат от 9,267 хил. лв. през 2015 г.

Към 31 декември 2016 г. общата стойност на активите в баланса на Дружеството е 24,276 хил.лв., в сравнение с 23,295 хил. лв.към 31 декември 2015 г., със следните компоненти: балансова стойност на дълготрайните активи от 20,027 хил. лв. /18,773 хил. лв. за 2015 г./ нетен работен капитал - текущи активи минус текущи пасиви/ на стойност от – 5,142 хил. лв., в сравнение с нетния работен капитал на стойност от – 3,396 хил. лв. през 2015 г. от една страна и дългосрочни пасиви на стойност от 5,290 хил. лв. /7,091 хил. лв. за 2015 г./ и собствен капитал на стойност от 9,595 хил. лв. /собствен капитал на стойност от 8,286 хил. лв. за 2015 г./ от друга.

2.1 База за изготвяне (продължение)

Действащо предприятие (продължение)

Дружеството оперира в сложния и динамичен пазар на информационната и технологична индустрия и услуги. Пред 2016 г. е преодоляна тенденцията към намаляване на приходите и Дружеството увеличава приходите си от продажби. Очакваната на Дружеството са за средносрочен ръст на приходите от 14 % на годишна база. Оптимизацията на оперативните и финансовите разходи и фактът, че през февруари 2017 г. е постигната заетост от 98 % на отдаваните под наем инвестиционни имоти, собственост на Дружеството, подобрява дейността на Дружеството, което е показател за резултатите от последователната политика за подобряване на финансовите резултати в обозримо бъдеще.
Собствениците на Дружеството са наясно с финансовото състояние на Дружеството и оказват подкрепа включително и чрез осигуряване на текущо финансиране. През март 2017 г. е предоставен едногодишен лихвен заем от акционер на Дружеството в размер на 400 хил. лв. (Бележка 27).
Посочените факти ясно показват намеренията за подкрепа на Дружеството от собствениците, както и очакванията за подобряване на финансовите позиции. През март 2017 г. е постигнато одобрение от основната банка кредитор на Дружеството за удължаване срока на погасяване на кредит с инвестиционна цел с общ размер към 31 декември 2016 г. 3,871 хил. лв. (Бележка 16 – Заем 2) до юни 2022 г. и е разрешен допълнителен инвестиционен кредит за довършителни работи на инвестиционен имот, собственост на Дружеството, в размер на 300 хил. лв. със срок за погасяване до април 2022 г.
Кредит за оборотни средства с остатъчен размер към 31 декември 2016 г. 2,308 хил. лв. е предоговорен като крайният срок на издължаване се променя на 14 май 2018 г. (Бележка 16 – Заем 3). Ръководството смята, че ще успее да погаси своите задължения със собствени средства и със средства на основните акционери, ако има нужда да се предостави такава финансова помощ.

На тази база, Ръководството на Дружеството е убедено, че то напълно отговаря на принципа действащо предприятие и настоящият индивидуален отчет за 2016 г. е подходящ да бъде изготвен на тази база.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики

а) Съвместни дейности

Съвместна дейност е вид съвместно споразумение по силата на което страните, които упражняват съвместен контрол върху споразумението, имат права върху активите и задължения за пасивите на споразумението. Съвместен контрол е договорено споделяне на контрола върху дадена стопанска дейност и съществува, само когато вземането на решения, свързани със съответната стопанска дейност, изискват единодушното съгласие на страните, споделящи контрола върху дейността. Дружеството отчита правата си върху активите и задълженията си за пасивите, свързани със съвместната дейност, като признава:

- активите, включително своя дял от всички съвместно притежавани активи;
- пасивите, включително своя дял в съвместно поетите пасиви;
- приходите от продажбата на своя дял от продукцията, която е резултат от съвместната дейност;
- делът от приходите от продажбата на продукция от съвместна дейност;
- разходите, включително и своя дял от тях, направени съвместно.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

б) Превръщане в чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството. Сделките в чуждестранна валута първоначално се отразяват във функционалната валута по обменния курс на датата на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути се преизчисляват във функционалната валута, в края на всеки месец по заключителния обменен курс на Българска Народна Банка за последния работен ден от съответния месец. Всички курсови разлики се признават в индивидуалния отчет за всеобхватния доход. Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване).

в) Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Дружеството и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена, независимо от това кога е получено плащането. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или дължимо възнаграждение на база на договорените условия на плащане, като се изключат отстъпки, рабати и други данъци върху продажбите или мита. Дружеството анализира договореностите си за продажби според специфични критерии, за да определи дали действа като принципал или като агент. Преди да бъде признат приход, следните специфични критерии за признаване трябва също да бъдат удовлетворени:

Продажби на стоки
Приходите от продажби на стоки се признават, когато съществените рискове и ползи от собствеността върху продукцията са прехвърлени на купувача, което обичайно става в момента на тяхната експедиция.

Предоставяне на услуги
Приходите от предоставяне на услуги се признават на база на етапа на завършеност на сделката към отчетната дата. Степента на завършеност се оценява на база на потвърдена от клиента извършена работа за всеки договор. Когато резултатът от сделката (договора) не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколкото извършените разходи подлежат на възстановяване.

Облачни услуги.
Облачните услуги са модел на доставка и консумация на ИТ услуги и решения, при които клиента получава функционалност и ИТ възможност без да закупува и поддържа на своя локация ИТ ехника, софтуер и лицензи. Приходите от предоставяне на клауд услуги се признават през счетоводните периоди, през които са извършени услугите

Приходи от лихви
Приходите от лихви се отчитат като се използва метода на ефективния лихвен процент, представляващ процентът, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания за очаквания срок на финансовия инструмент или за по-кратък период, когато е уместно, до балансовата стойност на финансовия актив. Приходът от лихви се включва във финансовия приход в отчета за всеобхватния доход.

Неспечеленият финансов доход (лихва) представлява разликата между брутната и нетната инвестиция в лизинговия договор, като брутната инвестиция в лизингов договор е сумата на минималните лизингови плащания и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя. Приходите от лихви по лизингови операции (финансовият доход) се разпределят за срока на лизинговия договор и се признават на базата на константна периодична норма на възвращаемост от нетната инвестиция на лизингодателя. Лизинговите плащания за периода се разглеждат като погасяване на главница и финансов доход.

Приходи от дивиденти
Приходите от дивиденти се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

г) Правителствени дарения

Правителствените дарения се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени. Когато дарението е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението е свързано с актив, то се представя като приход за бъдещ период и се включва в доходите на равни суми за очаквания срок на полезен живот на свързания с него актив.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Данъци

Текущ данък върху доходите
Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са в значителна степен приети към отчетната дата. Ръководството анализира отделните позиции в данъчната декларация, за които приложимите данъчни разпоредби са предмет на тълкуване и признава провизии, когато това е уместно.

Текущите данъци се признават директно в собствения капитал (а не в отчета за всеобхватния доход), когато данъкът се отнася до статии, които са били признати директно в собствения капитал.

Отсрочен данък
Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към отчетната дата, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики:

- освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, освен до степента, до която Дружеството е в състояние да контролира времето на обратното проявление на временната разлика и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби:

- освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка отчетна дата и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъци, свързани със статии, признати извън печалбата или загубата, се признават извън печалбата или загубата. Отсрочените данъци се признават в зависимост от свързаната с тях сделка или в друг всеобхватен доход, или директно в собствения капитал.

Дружеството компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчнозадължено предприятие.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Данъци (продължение)

Данък върху добавената стойност (ДДС)
Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е уместно; и
- вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти, се включва в стойността на вземанията или задълженията в баланса.

е) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

- **Финансови активи**

Първоначално признаване

Финансовите активи в обхвата на МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и вземания, или като инвестиции държани до падеж или като финансови активи на разположение за продажба, или като деривативи, определени като хеджиращи инструменти при ефективно хеджиране, както това е по-уместно. Дружеството определя класификацията на своите финансови активи при първоначалното им признаване.

Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Покупките или продажби на финансови активи, чиито условия изискват прехвърлянето на актива през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата на която Дружеството се е ангажирало да купи или продаде актива.

Финансовите активи на Дружеството включват парични средства и парични еквиваленти, търговски и други вземания, вземания по финасов лизинг, некотирани инвестиции и деривативни финансови инструменти.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите активи зависи от тяхната класификация, както следва:

Заеми и вземания
Заемите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното им признаване, заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за всеобхватния доход. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за всеобхватния доход като други разходи.

Вземания по лизингови договори
Нетните инвестиции в лизингови договори са представени като вземания по лизингови договори в индивидуалния баланс на Дружеството. Лизинговите плащания се разглеждат като погасяване на главница и финансов доход, който се изплаща на лизингодателя и го компенсира за инвестицията.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

е) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

- **Финансови активи (продължение)**

Последващо оценяване

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата
Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търгуване и финансови активи, които при първоначалното им признаване са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Финансовите активи се класифицират като държани за търгуване, ако са придобити с намерение да бъдат продадени в близко бъдеще. Тази категория включва деривативни финансови инструменти, в това число отделените внедрени деривативи, в които Дружеството е инвестирало, които не са определени като хеджиращи инструменти в хеджингово взаимоотношение както то е дефинирано в МСС 39. Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се отнасят в баланса по справедлива стойност като промените в справедливата стойност, признати във финансовите приходи или финансовите разходи, се отнасят в отчета за всеобхватния доход.

Когато даден договор съдържа един или повече внедрени деривативи, целият хибриден договор може да бъде определен като финансов актив, отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато внедреният деривати не променя съществено паричните потоци, които зависят от договора или е очевидно, че отделянето му не е разрешено.

Инвестиции в дъщерни предприятия и съвместни дейности - консорциуми
В индивидуалния финансов отчет на Дружеството, инвестициите в дъщерни предприятия са оценени по цена на придобиване (съгласно МСС 27, параграф 10 (а)).

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли;
- договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са прехвърлени или Дружеството е приело задължението да плати напълно получените парични потоци без съществена забава към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което (а) Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив; или (б) Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но не е запазило контрола върху него.

Когато Дружеството е прехвърлило договорните си права за получаване на парични потоци от финансовия актив или е встъпило в споразумение за прехвърляне и нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но е запазило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Дружеството признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаграждението, което може да се наложи да бъде възстановено от Дружеството.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

е) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

- **Финансови активи (продължение)**

Обезценка на финансови активи

Към всяка отчетна дата Дружеството прави преценка дали съществуват обективни доказателства, че даден финансов актив или група от финансови активи може да е обезценена. Финансовият актив или групата от финансови активи се счита за обезценена, когато съществуват обективни доказателства за обезценка в резултат на едно или повече събития, които са възникнали след първоначалното признаване на актива ("събитие за понесена загуба") и това събитие за понесена загуба оказва влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или групата от финансови активи, които могат да бъдат надеждно оценени. Доказателствата за обезценка могат да включват индикации, че длъжници или група от длъжници изпитват сериозни финансови затруднения или са в неизпълнение или просрочие при изплащането на лихви или главници, или вероятност да обявят неплатежоспособност/свързхзадлъжнялост или да предприемат финансова реорганизация, или когато наблюдавани данни индикират измеримо намаление в очакваните бъдещи парични потоци, като например промени в просрочията или икономически условия, които са свързани с неизпълнения от страна на длъжниците.

Инвестиции в дъщерни предприятия
Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка на некотиран капиталов инструмент, който не се отчита по справедлива стойност, защото тя не може да се оцени надеждно, сумата на загубата от обезценка се оценява като разлика между балансовата стойност на финансовия актив и сумата, която се очаква да се възстанови от него, ако тя може да се оцени надеждно. Загубите от обезценка се признават в печалбата или загубата за периода. Те не подлежат на възстановяване.

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност
За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, Дружеството първо преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка индивидуално за финансови активи, които са съществени поотделно или колективно за финансови активи, които не са съществени поотделно. Ако се определи, че не съществуват обективни доказателства за обезценка на индивидуално оценяван финансов актив, независимо дали той е съществен или не, активът се включва в група от финансови активи със сходни характеристики на кредитен риск и тази група от финансови активи се оценява за обезценка на колективна база. Активи, които са оценени за обезценка индивидуално и за които загубата от обезценка е и продължава да бъде признавана, не се включват в колективната оценка за обезценка.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци (като се изключват бъдещи очаквани загуби по заеми, които все още не са понесени). Сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци се дисконтира по първоначалния ефективен лихвен процент на финансовите активи. Ако заем има плаващ лихвен процент, процентът на дисконтиране за оценка на загубата от обезценка представлява текущият ефективен лихвен процент.

Балансовата стойност на актива се намалява чрез използване на коректива сметка и сумата на загубата се признава в индивидуалния отчет за всеобхватния доход. Приходите от лихви продължават да се начисляват върху намалената балансова стойност като се използва лихвения процент, който е използван за дисконтиране на бъдещите парични потоци за целите на оценка на загубата от обезценка. Приходите от лихви се отразяват като част от финансовите приходи в индивидуалния отчет за всеобхватния доход. Заемите, наред със свързаните с тях провизии, се отписват, когато не съществува реалистична възможност те да бъдат събрани в бъдеще и всички обезпечения са реализирани или са били прехвърлени на Дружеството. Ако в последваща година, сумата на очакваната загуба от обезценка се увеличи или намалее, поради събитие, възникващо след признаването на обезценката, по-рано признатата загуба от обезценка се увеличава или намалява чрез корекция в коректива сметка. Ако бъдещо отписване бъде възстановено на по-късен етап, възстановяването се признава в индивидуалния отчет за всеобхватния доход.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

е) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

- **Финансови пасиви**

Първоначално признаване и оценяване

Финансовите пасиви, в обхвата на МСС 39, се класифицират като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, или като деривативи, които са ефективни хеджиращи инструменти, както това е по-уместно. Дружеството определя класификацията на своите финансови пасиви при първоначалното им признаване.

Финансовите пасиви се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на заеми и привлечени средства, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия пасив.

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения, лихвоносни заеми и деривативни финансови инструменти.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както следва:

Заеми и привлечени средства
След първоначалното им признаване, заемите и привлечените средства се оценяват по амортизирана стойност при използване на метода на ЕЛП. Печалбите и загубите от заеми и привлечени средства се признават в отчета за всеобхватния доход , когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите разходи в отчета за всеобхватния доход.

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата
Финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за търгуване и финансови пасиви, които при първоначалното им признаване са определени като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търгуване, ако са придобити с намерение да бъдат продадени в близко бъдеще. Деривативите, в т. ч. отделените внедрени деривативи, също се класифицират като държани за търгуване, с изключение на деривативите, които са определени като ефективни хеджиращи инструменти. Печалбите или загубите от пасиви, държани за търгуване се признават в отчета за всеобхватния доход.

Когато даден договор съдържа един или повече внедрени деривативи, целият хибриден договор може да бъде определен като финансов пасив, отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато внедреният дериватив не променя съществено паричните потоци, които зависят от договора или е очевидно, че отделянето му не е разрешено.

Отписване

Финансов пасив се отписва, когато той е погасен, т.е. когато задължението определено в договора е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл.

Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при значително различни условия или условията на съществуващия пасив бъдат съществено модифицирани, тази замяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов пасив, а разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за всеобхватния доход.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

ж) Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в баланса, когато и само когато, е налице юридически упражняемо право за компенсиране на признатите суми и Дружеството има намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

з) Справедлива стойност на финансовите инструменти

Дружеството оценява своите финансови инструменти като деривативи по справедлива стойност към отчетната дата.

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Дружеството.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

Дружеството използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- Ниво 1 – Използват се котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви
- Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено
- Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Дружеството преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер(и) от едно ниво в друго.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

з) Справедлива стойност на финансовите инструменти (продължение)

Ръководството на Дружеството определя политиките и процедурите, които се прилагат по отношение както на регулярните оценки по справедлива стойност като тези на инвестиционни имоти и финансови активи на разположение за продажба, така и на нерегулярните оценки по справедлива стойност, като тези на активи, държани за продажба/разпределение към собствениците.

Обикновено за оценяването на справедливата стойност на съществените активи и на съществените пасиви, се ангажират външни независими оценители като необходимостта от тях се преценява всяка година от ръководството на Дружеството. Външните оценители се избират на база на техния професионален опит, качества и репутация. След обсъждане със специалистите - оценители, ръководството решава кои оценителски методи и входящи данни са най-уместни да бъдат използвани при всеки конкретен случай.

Към всяка отчетна дата, ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване съгласно счетоводните политики на Дружеството. Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като сключени договори и други подходящи документи. Също така, ръководството, съвместно със специалистите-оценители, сравнява промените в справедливата стойност на всеки актив или пасив с подходящи външни източници, за да прецени дали промените са разумни.

За целите на оповестяването на справедливата стойност, Дружеството определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

Анализ на справедливите стойности на финансовите инструменти и допълнителни данни за начина, по който те са оценени, е представен в Бележка 23.

и) Деривативни финансови инструменти

Първоначално признаване и последващо оценяване

Дружеството използва деривативни финансови инструменти като договор за разлика (CFD) , а също и валутни форуърди, за хеджиране на рисковете, свързани с промените в чуждестранните валути. Тези деривативни финансови инструменти се признават първоначално по справедлива стойност на датата, на която е сключен деривативния договор. След първоначалното им признаване, деривативите се оценяват по справедлива стойност. Те се отчитат като финансови активи, когато справедливата стойност е положителна и като финансови пасиви, когато справедливата стойност е отрицателна.

Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за доходите.

Класификация като текущи спрямо класификация като нетекущи

Деривативни инструменти, които не са определени като ефективни хеджиращи инструменти се класифицират като текущи или нетекущи, или се разделят на текуща и нетекуща част на база оценка на фактите и обстоятелствата (т.е. заложените в тях договорни парични потоци).

- Когато Дружеството ще държи деривата като икономически хедж (и не прилага счетоводно отчитане на хеджиране), за период надвишаващ 12 месеца след отчетната дата, деривативът се класифицира като нетекущ (или се разделя на текуща и нетекуща част) последователно с класификацията на базовата позиция.
- Внедрени деривативи, които не са тясно свързани с основния договор, се класифицират последователно с паричните потоци от основния договор.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

й) Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви.

к) Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са имоти , държани за получаване на приходи от наем или за увеличаване на стойността на капитала, или и за двете, но не с цел продажби в рамките на обичайната икономическа дейност, използване при производството или доставката на стоки или услуги или за административни цели. Имоти, които се изграждат за бъдещото им използване като инвестиционни имоти, се класифицират като инвестиционни имоти в процес на изграждане. Земи, придобити с цел изграждане на инвестиционни имоти, се представят като инвестиционни имоти в момента на придобиване.

Дружеството оценява инвестиционните си имоти, използвайки модела на цената на придобиване в МСС – Имоти, машини и съоръжения. Уникалността на местоположението на инвестиционните имоти, притежавани от Дружеството е причина за редкостта на активни сравними пазарни сделки , което е предпоставка и за липсата на алтеративни надеждни оценки на справедливата стойност.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се оценяват по цена на придобиване минус натрупана амортизации и загуби от обезценка.

Всички разподи, директно свързани с покупката и строителството на имот и всички допълнителни разходи за доизграждане, се определят като разходи за придобиване и се капитализират.

Разходите за лихви по заеми, които могат пряко да се свържат с придобиването и строителството на инвестиционни имоти, се капиталицират в стойнстта на активите.

Възникнали последващи радходи, за да се подмени част от актив от инвестиционните имоти, се капитализират в съответния актив само когато е вероятно предприятието да получи в бъдеще икономически ползи, свързани с тази част на актива, и разходите могат да бъдат оценени надеждно. Балансовата стойност на подменената част се отписва. Разходи, предназначени да обслужват активите на ежедневна база, се признават в отчета за доходите като разход в момента на възникването им.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

Земи	Не се амортизират
Сгради	25-50
Машини, съоръжения и оборудване	2-10
Стопански инвентар	2-10

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

л) Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка, ако има такива. Цената на придобиване включва и разходи за подмяна на части от машините и съоръженията и разходи по заеми по дългосрочни договори за строителство, при условие, че отговарят на критериите за признаване на актив. При извършване на разходи за основен преглед на машина и/или съоръжение те се включват в балансовата стойност на съответния актив като разходи за подмяна, при условие че отговарят на критериите за признаване на актив. Всички други разходи за ремонт и поддръжка се признават в отчета за всеобхватния доход в периода, в който са извършени.

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите, които са определени както следва:

Сгради	25
Машини, съоръжения и оборудване	2-10
Транспортни средства	4-5
Стопански инвентар	2-7

Имот, машина и съоръжение се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в индивидуалния отчет за всеобхватния доход, когато активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

м) Лизинг

Определянето дали дадено споразумение представлява или съдържа лизинг се базира на същността на споразумението в неговото начало и изисква оценка относно това дали изпълнението на споразумението зависи от използването на конкретен актив или активи и дали споразумението прехвърля правото за използване на актива.

Дружеството като лизингополучател
Дружеството класифицира лизингов договор като финансов лизинг, ако той прехвърля в значителна степен всички рискове и изгоди от собствеността върху наетия актив. В началото на лизинговия срок финансовия лизинг се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия договор е равен на справедливата стойност на наетия актив или ако е по-ниска, по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания се разпределят между финансовите разходи и намалението на задължението по лизинга така, че да се получи постоянен лихвен процент върху оставащото салдо на задължението. Финансовите разходи се признават директно в индивидуалния отчет за всеобхватния доход.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

м) Лизинг (продължение)

Дружеството като лизингополучател (продължение)
Активите, придобити при условията на финансови лизинг се амортизират за срока на полезния живот на актива. Ако обаче няма разумна степен на сигурност, че Дружеството ще придобие собствеността върху тях до края на срока на лизинговия договор, активите се амортизират през по-краткия от двата срока - срока на полезния живот на актива или срока на лизинговия договор.

Лизинговите плащания по договори за оперативен лизинг се признават като разход в печалбата или загубата на база на линейния метод за срока на лизинговия договор.

Дружеството като лизингодател
Лизингов договор, при който Дружеството прехвърля в значителна степен всички рискове и изгоди от собствеността върху отдадения актив, се класифицира като финансов лизинг. Активът обект на лизинговия договор се отписва от баланса в началото на срока на лизинговия договор, което обичайно съвпада с предаването на актива на клиента на Дружеството. Разходи, извършени от Дружеството във връзка с договарянето и уреждането на финансов лизинг се признават като разход, когато бъде призната печалбата от продажба, което обичайно става в началото на срока на лизинговия договор.

Лизингов договор, при който Дружеството запазва в значителна степен всички рискове и изгоди от собствеността върху наетия актив, се класифицира като оперативен лизинг. Първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата стойност на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същата база както лизинговите приходи. Условните наеми се признават като приходи в периода, в който бъдат заработени.

н) Разходи по заеми

Разходи по заеми, пряко свързани с придобиването, изграждането или производството на актив, който по необходимост отнема значителен период от време, за да се подготви за предназначението си или за продажбата си, се капитализират като част от неговата цена на придобиване. Всички други разходи по заеми се отчитат като разход в периода, в който възникват. Разходите по заеми включват лихвите и други разходи, които Дружеството извършва във връзка с получаването на привлечени средства.

о) Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити отделно, се оценяват първоначално по цена на придобиване. След първоначалното признаване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Полезният живот на нематериалните активи е определен като ограничен, както следва:

Програмни продукти	1-8
Права върху интелектуална собстеност - полезни модели	4 -6,7

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и методът за амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот се преглеждат най-малко в края на всяка финансова година. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третират като промяна в приблизителните счетоводни оценки.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

о) Нематериални активи (продължение)

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива, се включват в отчета за всеобхватния доход, когато активът бъде отписан.

п) Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност.

Разходите, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние, се отчитат както следва:

Стоки – доставна стойност, определена на база на метода „конкретна стойност"

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност минус приблизително оценените разходи за завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

р) Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата, Дружеството оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на даден актив, Дружеството определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на актива или на обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) и стойността му употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Когато балансовата стойност на даден актив или ОГПП е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност.

При определянето на стойността в употреба на актив, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се използва норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата се определя чрез използването на подходящ модел за оценка. Направените изчисления се потвърждават чрез използването на други модели за оценка или други налични източници на информация за справедливата стойност на актив или обект, генериращ парични потоци.

Към всяка отчетна дата, Дружеството преценява дали съществуват индикации, че загубата от обезценка на актив, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Ако съществуват подобни индикации, Дружеството определя възстановимата стойност на актива или на обекта, генериращ парични потоци. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в приблизителните оценки, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. Възстановяването на загуба от обезценка е ограничено, така че балансовата стойност на актива да не надвишава нито неговата възстановима стойност, нито да не надвишава балансовата стойност (след приспадане на амортизация), която щеше да бъде определена, ако не е била призната загуба от обезценка за актива в предходните години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в отчета за всеобхватния доход.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

с) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и краткосрочните депозити в баланса включват парични средства по банкови сметки, в брой и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три или по-малко месеца.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

т) Доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, възнаграждения, междинни и годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато Дружеството получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи. Допълнителна информация е представена в Бележка 16.

Дружеството има пенсионен план с дефинирани доходи, произтичащ от задължението му по силата на българското трудово законодателство, да изплати на служителите си при пенсиониране две или шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж. Ако служител е работил за Дружеството в продължение на 10 години, получава шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години – две. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Дружеството определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране чрез актюерския метод на прогнозните кредитни единици чрез изчислителен модел, разработен от Дружеството. Преоценките на пенсионния план с дефинирани доходи, включващи актюерски печалби и загуби, се признават незабавно в отчета за финансовото състояние срещу дебит или кредит на неразпределената печалба чрез другия всеобхватен доход, в периода на тяхното възникване. Преоценките не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди. Разходите за минал стаж се признават в печалбата или загубата на по-ранна от:

- датата на допълнение или съкращение в плана, и
- датата на признаване на разходи за преструктуриране, съпътстващи измененията в плана.

Разходите за лихви се признават чрез прилагане на дисконтов фактор към задължението за доходи на персонала за пенсиониране. Измененията в последното се признават в печалбата или загубата за периода и се представят както следва:

- Разходите за стаж, включващи разходите за текущ стаж, разходите за минал стаж, както и печалбите и загубите в резултат на съкращения или нерутинни уреждания по плана се включват в статия „Разходи за персонала";
- Разходите за лихви се представят като „Финансови разходи".

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се състои от настоящата стойност на задължението за изплащане на тези доходи, намалена с непризнатите разходи за минал трудов стаж.

у) Провизии

Общи
Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, когато има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи и когато може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Дружеството очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за всеобхватния доход, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време се представя като финансов разход.

2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Счетоводните политики на Дружеството са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период, с изключение на следните изменени МСФО, възприети от 1 януари 2016 г.

МСС 16 ***Имоти, машини и съоръжения*** **и МСС 38** ***Нематериални активи (Изменения) – разяснение на допустимите методи на амортизация***
Измененията разясняват принципа на МСС 16 и МСС 38, че приходите отразяват икономическите ползи получени в резултат на оперирането на бизнеса (от който активът е част), като цяло, а не икономическите ползи само от използването на актива. В резултат на това е недопустимо определянето на амортизациите на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи на бази, свързани с генерираните приходи. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

МСС 16 ***Имоти, машини и съоръжения*** **и МСС 41** ***Земеделие (Изменения) - Многогодишни култури***
Съгласно измененията многогодишните култури са в обхвата на МСС 16 и се оценяват според изискванията на МСС 16, т.е. според възприетата счетоводна политика по модела на цената на придобиване или по модела на преоценената стойност при последващо оценяване. Земеделската продукция от многогодишни култури (например плодовете на овощно дърво) остават в обхвата на МСС 41. Правителствените помощи за многогодишни култури се отчитат по МСС 20 Счетоводно отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ, вместо по МСС 41. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

МСС 19 ***Доходи на наети лица (Изменение) - Вноски от наетите лица***
Изменението касае вноските от наети или трети лица в пенсионни планове с дефинирани доходи. Целта му е да опрости осчетоводяването на вноските, които не зависят от прослужения стаж, като например, вноски от наети лица, които се изчисляват като фиксиран процент от работната заплата. Възприемането на изменението не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

МСФО 11 ***Съвместни споразумения (Изменение): Счетоводно отчитане на придобиване на участие в съвместна дейност***
Добавени са насоки за отчитане на придобиване на участие в съвместна дейност, която представлява бизнес по смисъла на МСФО. Дружеството не е имало участия в обхвата на това изменение.

МСФО 10, МСФО 12 и МСС 28: ***Инвестиционни предприятия: Прилагане на освобождаването от изготвяне на консолидиран финансов отчет (Изменения)***
Измененията разясняват, че освобождаването от представяне на консолидиран финансов отчет важи за компания-майка, която е дъщерно дружество на инвестиционно предприятие, което оценява всички дъщерни дружества по справедлива стойност. Също така, измененията уточняват, че единствено дъщерно дружество, което не отговаря, само по себе си, на дефиницията за инвестиционно предприятие и предоставя услуги по подпомагане на дейността на инвестиционното предприятие в групата, подлежи на консолидация. Всички други дъщерни дружества на инвестиционното предприятие се оценяват по справедлива стойност. Измененията в МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия позволяват инвеститор, който прилага метода на собствения капитал, да запази оценяването по справедлива стойност по отношение на своите дъщерни дружества. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

МСС 1 ***Представяне на финансови отчети: Оповестявания (Изменения)***
Измененията са свързани с насърчаване на дружествата да прилагат професионална преценка при избора на информация, която да се оповести и начина на представянето ѝ, и поясняват съществуващите изисквания на МСС 1. Измененията касаят същественост, последователност на бележки, междинни суми и разбивки, счетоводни политики и представяне на компоненти на другия всеобхватен доход, свързани с инвестиции.

2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения

отчитани по метода на собствения капитал. Измененията в МСС 1 не засягат финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството, а единствено представянето във финансовия отчет.

МСС 27 ***Индивидуални финансови отчети (Изменение)***
Изменението позволява използването на метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместно контролирани предприятия и асоциирани предприятия в индивидуалния финансов отчет. Дружеството отчита инвестициите в дъщерни дружества по себестойност. Ефектът от това изменение е несъществен.

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2010-2012 година
Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 2 Доходи на базата на акции – променени са дефинициите на 'условия, даващи право на упражняване' и 'пазарни условия'. Добавени са дефиниции за 'условие за изпълнение на определени показатели' и 'условие за прослужване на определен период';
- МСФО 3 Бизнес комбинации – дават се разяснения относно отчитането на условно възнаграждение във връзка с бизнес комбинация;
- МСФО 8 Оперативни сегменти – изискват се допълнителни оповестявания на преценките на ръководството, направени по отношение на групирането на оперативни сегменти и се дават уточнения за равнението на общата сума на сегментните активи с общо активите на отчитащото се предприятие;
- МСФО 13 Оценяване на справедлива стойност – уточнява се взаимодействието с МСФО 9 по отношение на краткосрочните вземания и задължения;
- МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – изменението изисква при преоценка на дълготраен материален актив, неговата отчетна стойност да бъде коригирана по подходящ начин съобразно преоценената балансова стойност, докато натрупаната амортизация да бъде изчислена като разликова величина между отчетната стойност и балансовата стойност на актива, след приспадане на натрупаните загуби от обезценка;
- МСС 24 Оповестяване на свързани лица – разяснява се, че управляващо дружество, което предоставя ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие, се счита за свързано лице. Съответно, е необходимо да се оповести възнаграждението/непогасеното задължение за извършване на управленски услуги;
- МСС 38 Нематериални активи – същите изменения както в МСС 16 по-горе.

Възприемането на посочените по-горе изменения в стандартите няма ефект върху настоящия финансов отчет на Дружеството.

Нови и изменени стандарти и разяснения
Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2012-2014 година

Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности – уточнява се, че промяната на начина на освобождаване от актива (продажба или разпределение към собствениците) не се счита за нов план за освобождаване от актива, а представлява продължение на първоначалния план;
- МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания – дават се примери за продължаващо участие във финансов актив и изискваните оповестявания в съкратен междинен финансов отчет;
- МСС 19 Доходи на наети лица – дават се разяснения по отношение на параметрите определящи дисконтовия процент при изчисление на дългосрочни задължения.
- МСС 34 Междинно финансово отчитане – разяснява се, че изискваните оповестявания е необходимо да се съдържат или в междинните финансови отчети, или, чрез препратка, да могат да бъдат проследени до друга междинна информация (например доклад на ръководството), която следва да е на разположение на потребителите при същите условия и по същото време.

Възприемането на посочените по-горе изменения в стандартите няма ефект върху настоящия финансов отчет на Дружеството.

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на баланса, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Преценки

При прилагането на възприетите счетоводни политики, ръководството на Дружеството е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет:

Съвместни споразумения
Дружеството има участия съвместни споразумения – Консорциум Стоун-Сиенсис и Консорциум Стоун Сиенсис ДЗЗД със Сиенсис АД, както и в Консорциум Мусала-Стоун с Мусала АД. Ръководството е анализирало тези съвместни споразумения, като е имало предвид структурата и правната форма на всяка договореност, както и условията, договорени от и всички други релевантни факти и обстоятелства, с цел да определи вида на съвместното споразумение (съвместна дейност или съвместно предприятие). На база на извършения анализ, ръководството е преценило, че тъй като по същество, съответното споразумение за консорциум му дава права върху активите и отговорности за пасивите на консорциума, съвместното споразумение отговаря на критериите за съвместни дейности.

Трансфер към инвестиционни имоти

Както е оповестено в пояснителна бележка 7 Инвестиционни имоти, първоначалните намерения на Ръководството при закупуване на терена, върху който е изградена сградата, както и по време на процеса на строителство, са били имотът да бъде използван за административни нужди и да обслужва оперативната дейност на Дружеството, като незначителни части от него бъдат отдавани под наем. По време на строителството, Ръководството е наблюдавало пазара на предлагане и търсене на имоти /офис сгради/ под наем с цел преразглеждане на първоначалното намерение при благоприятна промяна на пазара.
Към 31 декември 2015 г., сградата е била в строеж. Пред януари 2016 г. получено е разрешение за експлоатация и поради засиленото търсене на офис сгради, Ръководството е започнало поетапно отдаване под наем на помещенията в сградата. Към края на месец декември 2016 г., приблизително 20 % от сградата е отдадена под наем. През февруари 2017 г. са сключени пет годишни договори с два ключови наемателя, като е постигната заетост на отдаваните площи от 98 % . В резултат на направения анализ за целите на изготвяне на индивидуалния финансовия отчет за 2016 г., Ръководството е заключило, че е налице промяна в намеренията по отношение използване на сградата, демонстрирано чрез започване на отдаване поетапно сградата под наем през 2016 г. В резултата на направения анализ, Ръководството е преценило, че тези факти са били налични и към 25 април 2016 г., датата на изготвяне на индивидуалния финансовия отчет за 2015 г. Поради това, сравнителната информация в индивидуалния финансов отчет за 2016 г. е коригирана в съответствие с изискванията на МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Обезценка на инвестиционни имоти
Ръководството е направило преценка за съществуване на индикации на обезценка на инвестиционни имоти на Дружеството към 31 декември 2016 г. На база на наличните външни източници – оценка по справедлива стойност, извършена от квалифициран оценител и данни за пазарните нива на наемите и цените на сходни по местонахождение недвижимите имоти, Ръководството е преценило, че не съществуват индикации за обезценка на инвестиционни имоти. Към 31 декември 2016 г., призната към 31 декември 2015 г. загуба от обезценка на инвестиционни имоти е проверена за индикации, че загубата е намалена. Загуба в размер на 744 хил. лв. е възстановена обратно, като резултат от промяна в приблизителните оценки в печалбата и загубата за 2016 г. (Бележка 8).

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Обезценка на нефинансови активи
Ръководството е направило преценка за съществуване на индикации за обезценка на нефинансовите активи на Дружеството към 31 декември 2016 г. На база на наличните външни и вътрешни източници на информация относно значително намаление на пазарните стойности на активите, физическото им увреждане и моралното остаряване, и очакванията, че няма да настъпят промени с негативен ефект върху Дружеството в обема или начините на настоящето и бъдещо използване на активите, Ръководството счита, че не съществуват индикации за обезценка на нефинансовите активи.

Неотменими ангажименти по оперативен и финансов лизинг – Дружеството като лизингополучател
Дружеството е сключило договори за лизинг на офиси, машини и оборудване. Ръководството счита, че тъй като всички съществени рискове и изгоди от собствеността върху тези активи не се поемат от Дружеството, договорите се третират като оперативни лизинги.
Същевременно Дружеството е сключило неотменими договори за лизинг на превозни средства – автомобили – с право на покупка след изтичането на лизинговия срок. Ръководството счита, че тъй като всички съществени рискове и изгоди от собствеността върху тези активи се поемат от Дружеството, договорите се третират като финансови лизинги.

Неотменими ангажименти по финансов лизинг – Дружеството като лизингодател
Дружеството е сключило неотменими договори за предоставяне на машини и оборудване (компютри и монитори) на лизинг. На база на анализ на договорните клаузи, ръководството е преценило, че въпреки че лизингите не прехвърлят собствеността върху активите в края на лизинговия срок, те се класифицират като финансови, тъй като срокът на лизнговия договор покрива по-голяма част от икономическия живот на активите и/или в началото на лизинговия договор настоящата стойност на минималните лизингови вноски се равнява почти изцяло на справедливата стойност на отдадените под наем активи.

Договор за предоставяне на консултантски услуги – Дружеството като агент
Дружеството има сключен договор със свой клиент за предоставяне на консултантски и технически услуги. Според договора, услугите следва да се предоставят от упоменато трето лице, нието от Дружеството. Дружеството е анализирало тези транзакции според специфични критерии, за да определи дали действа като принципал или като агент. То е достигнало до заключение, че действа като агент, тъй като:

- Според споразумение сключено с третото лице, реален извършител на предоставяните консултантски и технически услуги, на последното се заплаща идентична сума, на тази, която Дружеството получава от своя клиент, т.е Дружеството не реализира финансов резултат от сключените споразумения;
- Според същото споразумение Дружеството заплаща извършените услуги на третото лице само след одобрение и заплащане на извършените услуги от страна на клиента на Дружеството.

Приблизителни оценки и предположения
Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към датата на баланса, и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

Полезни животи на инвестиционни имоти, машини и съоръжения и нематериални активи
Финансовото отчитане на инвестиционните имоти, имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството. Информация за полезните животи на инвестиционните имоти е представена в Бележка 2.2 к), за имоти, машини и съоръжения е представена в Бележка 2.2 л), а на нематериалните активи – в Бележка 2.2 о).